



1. ANALÝZA PŘÍNOSŮ CSS LANŠKROUNSKO

07 – 12 / 2016

Agenda: Základní poradenství pro obce

1. POPIS PŮVODNÍHO STAVU

Ke dni 31.12.2016 bylo v dobrovolném svazku obcí Lanškrounsko (dále též „DSO“) sdruženo celkem 15 územních samosprávných celků (ÚSC), z toho 14 obcí a 1 město – sídlo ORP. V projektu CSS však bylo zapojeno pouze 12 ÚSC, zbývající 3 obce jsou v sousedním CSS.

Podle počtu obyvatel (stav k 01.01.2016) je dominujícím město Lanškroun s 10 031 obyvateli a s městským úřadem ORP s celkem 67 zaměstnanci v čele s tajemníkem MěÚ, který řídí 10 vedoucích odborů a samostatných oddělení. Druhou největší obcí jsou Rudoltice s 1849 obyvateli, za nimi následuje skupina 5 obcí s 572 – 991 obyvateli. Další 2 obce mají cca 350 obyvatel, zbývající obce mají méně než 200 obyvatel. Nejmenší obcí je Trpík s 83 obyvateli.

Z hlediska výkonu samostatné působnosti i přenesené působnosti státní správy zajišťuje potřebnou agendu v obcích (není počítán Lanškroun) celkem 5 uvolněných starostů, zbývajících 6 starostů je neuvolněných. S výjimkou 2 nejmenších obcí pracuje na všech obcích alespoň jedna zaměstnankyně na plný úvazek na pozici účetní, která však zajišťuje další administrativní práce jak pro samosprávu, tak i pro státní správu. Obec Strážná (105 obyvatel) a Trpík (83 obyvatel) mají zaměstnanou účetní na částečný úvazek. Obec Rudoltice má 2 zaměstnankyně a obec Tatenice má rovněž 2 zaměstnankyně, které v oblasti státní správy zajišťují též matriční agendu a obecný stavební úřad.

Z hlediska výkonu veřejné správy (tj. samostatná působnost a přenesená působnost) má nejlepší podmínky město Lanškroun, které disponuje městským úřadem ORP a všichni jeho zaměstnanci mají potřebné vzdělání a kvalifikaci. Pro výkon přenesené působnosti absolvovali všichni dotčení zaměstnanci zkoušky zvláštní odborné způsobilosti (ZOZ) jak v obecné části, tak i na příslušné části odborné agendy. Zaměstnanci ostatních obcí sice mají potřebné vzdělání a ZOZ, avšak s ohledem na velký rozsah zajišťované agendy se zde ve většině obcí projevuje nutnost odborných konzultací, která do doby zahájení činnosti CSS spočívala ve vzájemných konzultacích mezi spřátelenými zaměstnanci a v mnoha případech bylo využíváno konzultací s úředníky ORP Lanškroun.

Zcela jiná je situace u starostů a místostarostů, příp. dalších členů zastupitelstev, a členů výborů zastupitelstva. Do těchto funkcí jsou většinou voleni občané, kteří postupně získávají



zkušenosti s vedením obce a s výjimkou starostů, kteří jsou do funkce zvolení již několikáté funkční období, většinou si potřebné znalosti doplňují „za pochodu“. Z toho potom je patrná různá úroveň výstupů z jejich činnosti.

2. POPIS AKTUÁLNÍHO STAVU

Od července 2017 je prostřednictvím činnosti Centra společných služeb DSO Lanškrounsko nabízeno bezplatné poradenství obcím, a to nejen starostům obcí, ale i zaměstnancům obcí zařazených do obecního úřadu, členům zastupitelstev obcí i občanům. Tuto činnost vykonává na plný úvazek manažer CSS, který má v této oblasti bohaté zkušenosti z předchozí praxe ve funkci místostarosty města ORP (20 let), vedoucího odboru rozvoje okresního města (2 roky) a tajemníka městského úřadu ORP (3 roky).

Poradenství obcím je realizováno ve dvou hlavních částech, a to v oblasti metodické pomoci, která se týká všech agend v přenesené i samostatné působnosti obcí a v přímé pomoci obcím v řešení konkrétních případů. Metodická pomoc se většinou týká případů, kdy jsou zjištěny určité chyby a nedostatky ve výstupech z agend, nebo v případech nabytí účinnosti právních předpisů, novelizovaných stávajících nebo zcela nových. Poradenství v konkrétních případech se nejčastěji týkalo řešení problémů, které v činnosti obcí nastaly, nebo přípravy zasedání zastupitelstva (formulace návrhu usnesení, konzultace textu obecně závazných vyhlášek a vnitřních předpisů apod.)

3. ANALÝZA PŮVODNÍHO A AKTUÁLNÍHO STAVU

Z popisu původního stavu vychází jeho analýza. Je zřejmé, že před spuštěním projektu CSS bylo pro představitele a zaměstnance obcí zjišťování potřebných informací a znalostí jen velmi obtížné a nesystémové. V oblasti přenesené působnosti sice bylo možné oslovovat krajský úřad se žádostmi o metodickou podporu, avšak využívání bylo velmi sporadické. Jedním z důvodů byla i skutečnost, že krajský úřad působí také jako kontrolní orgán ve výkonu přenesené působnosti a obce nechtěly odhalovat svoje „slabá místa“. V oblasti samostatné působnosti působí jako metodický a kontrolní orgán Ministerstvo vnitra, jehož krajské oddělení kontroly Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly vystupuje k obcím velmi vstřícně. Pořádá metodická setkání v okresních městech, jehož se mohou starostové zúčastnit. Nevýhodou však je, že metodické setkání se koná v nejbližším městě cca 1x za měsíc a starosta nemůže dlouho čekat, protože potřebuje konzultovat aktuální problém rychleji.

Aktuální stav poradenství pro obce po spuštění projektu CSS se radikálně změnil k lepšímu. Představitelé obcí mají jasně definované místo, kam se mohou obrátit ve svých potřebách a jejich požadavky jsou řešeny v řádu několika hodin, nejvýše dnů. Pokud CSS potřebnou informaci nemá, dokáže si ji relativně rychle opatřit. Velkou výhodou aktuálního stavu poradenství je možnost zpracování nejrůznějších dokumentů pro obce, ať už se jedná o návrh odpovědi na podání občanů, zpracování návrhů usnesení pro zasedání zastupitelstva, vypracování podkladů a konceptů pro vedení správního řízení, reakce na podaná odvolání ve správním řízení apod. Nezanedbatelná je i možnost kontroly správnosti a souladu se zákony u dokumentů, které obec vytvořila. Nejčastěji se jedná o obecně závazné vyhlášky, vnitřní směrnice obce (např. veřejné zakázky), dokumenty k zasedání zastupitelstva nebo rozhodnutí ve správním řízení (např. povolení ke kácení stromů). Další možností je přímé zadání zpracování některého požadavku, který trvá poměrně dlouho a jelikož se může



opakovat po dlouhé době, znamená opětné seznámení se s postupem při zpracování. Typickým příkladem může být ukládání smluv o dílo ve veřejných zakázkách na profil zadavatele. Využije-li starosta služeb CSS, znamená to pro něj významnou úsporu času a v mnoha případech i vyřešení situací, kvůli nimž by musel použít placenou externí službu.

4. ZHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ V AGENDĚ

Jedním z nejvýznamnějších přínosů agendy poradenství pro obce je skutečnost, že starosta má k dispozici odborníka, s nímž může konzultovat řešenou problematiku a získat tím jistotu správného postupu a výsledku. Důležité je, že tyto konzultace mohou probíhat velmi rychle buď telefonicky nebo emailem. Tento přínos lze jen velmi těžko ekonomicky vyhodnotit. Dalším významným přínosem je výrazná úspora času při zpracovávání nejrůznějších dokumentů. Jako příklad může posloužit situace kdy obec obdržela podání od občana, který nemá v obci trvalý pobyt, ale vlastní v ní neobydlenou nemovitost. Předmětem podání bylo odmítnutí placení poplatku „za odpady“ se žádostí, aby zastupitelstvo projednalo prominutí tohoto poplatku. Starosta v této věci požádal manažera CSS o zpracování právního rozboru požadavku občana, návrh zprávy pro zastupitelstvo vč. patřičného odůvodnění a návrhu usnesení, následně pak po projednání zastupitelstvem a přijetí navrženého usnesení byla zpracována odpověď občanovi. Podle odhadu starosty by na této věci pracoval minimálně dva až tři dny, protože by musel nastudovat všechny právní souvislosti nebo by záležitost nechal zpracovat právníkovi, který si za právní pomoc průměrně účtuje 1.500 Kč/hodinu. Při odhadnuté době 4 hodiny práce právníka je odměna 6.000 Kč. Manažer CSS měl záležitost zpracovanou za necelé 4 hodiny a při superhrubé mzdě 190 Kč/hod. by náklady činily 760 Kč, avšak služba byla poskytnuta zdarma. Ekonomický přínos je dán rozdílem obou nákladů, tj. jen pro tento jediný případ je přínos 5.240 Kč.

Nezanedbatelným přínosem je také odstranění chybovosti v dokumentech, kdy v mnoha případech může jít o chyby, které mají za následek např. zrušení správního rozhodnutí odvolacím orgánem, nebo napadení postupu při zadávání veřejné zakázky některým z účastníků. V takovém případě hrozí nejen komplikace při zadání veřejné zakázky, ale i možnost uložení pokuty ze strany ÚOHS. Náprava takových chyb mnohdy již není možná. Závěrem je možno konstatovat, že po půl roce fungování projektu CSS se v agendě poradenství pro obce začíná projevovat plnění jednoho z cílů projektu, kterým je zvyšování profesionality výkonu veřejné správy. V CSS Lanškrounsko je však škoda, že tuto agendu některé obce vůbec nevyužívají.

Zpracoval: Ing. Jan Šebrle, manažer CSS DSO Lanškrounsko

V Lanškrouně dne 28.02.2017

